

# FOLKBILDNINGENS KULTURPLAN I SÖRMLAND 2019 - 2022

*Länsbildningsförbundet Sörmland är folkbildningens paraplyorganisation. Där studieförbund, folkhögskolor, länsbibliotek och folkbibliotek möts för att samtala och utveckla folkbildningen i länet. I länet finns tio godkända studieförbund och fyra folkhögskolor som tillsammans med Länsbibliotek Sörmland utgör styrelsen för Länsbildningsförbundet Sörmland.*

*Studieförbunden arbetar alla utifrån sina respektive ideologiska utgångspunkter och utifrån sina medlemsorganisationers särart. Folkhögskolorna har olika huvudmän och intresseorganisationer bakom sig. Studieförbund och folkhögskolor arbetar till största delen med vuxenverksamhet, från 13 år och uppåt. Utmärkande för folkbildningen är att den ger människor möjlighet att pröva och växa, att utvecklas i den lilla gruppen.*

*Med en folkbildningens kulturplan vill vi i folkbildningen Sörmland tydliggöra det grundläggande arbetet för att utveckla och stärka demokratin och öka delaktigheten i kulturlivet och som skapas av, med och för medborgarna där de lever och verkar både utanför och i länets tätorter. Folkbildningen är den instans i samhället som snabbt fångar upp nya samhälls- och kulturtrender.*

*Folkbildningen i Sörmland samverkar och samarbetar med både professionella och ideella kulturaktörer i länet.*

*Folkbildningen värnar i sin verksamhet allas lika värde.*

## STATENS FYRA SYFTEN

Staten anger fyra syften med folkbildningen som också ligger till grund för den regionala verksamheten:

- Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin
- Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen
- Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället
- Bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet

Folkbildningen verkar utifrån dessa syften genom att:

- möta människor i hela länet och bjuda in till delaktighet i kulturlivet
- finnas på många olika platser och arenor
- arbeta angeläget, relevant och aktuellt för olika människor
- lyfta fram mångfald och ett mångfacetterat kulturarv
- arbeta gräns- och genreöverskridande
- arbeta med interkulturella perspektiv
- säkerställa (barns) ungas rätt till kultur
- säkerställa kultur för och med äldre i länet

Folkbildningen är landets största kulturarena och en stor uppdragsgivare och arbetsmarknad för landets kulturarbetare

## **REGIONALKULTUR I FOLKBILDNINGEN**

Folkhögskolorna och studieförbund står idag för mer än vart tredje kulturprogram i glesbygdskommuner eller glest befolkade kommuner. Folkbildningen möter länets invånare där de befinner sig, alltifrån den lilla orten till det stora samhällets kärna och ytterområden. I Sörmland når dessa tillsammans totalt en halv miljon människor årligen. Utbudet är ofta bredare än den kommunala kulturverksamheten. Ofta används programmen för nya typer av evenemang, från musikfestivaler och lajv till sociala forum och andra mötesplatser.

Siffror påvisar verksamhetens omfattning och den betydande infrastruktur som finns uppbyggd i länet. Folkbildningsorganisationerna är också viktiga arenor för länets kulturarbetare.

Folkbildningen har kontakter med alla typer av föreningar vilket möjliggör allt från eget utövande, arrangerande och deltagande av kulturupplevelser. Verksamheten har dessutom en stor kulturell spridning och är ofta bryggan mellan människor av olika etniciteter och kulturer. Kulturverksamheten öppnar upp för samverkan mellan amatörer och professionella utövare. Under planperioden kommer folkbildningen fortsättningsvis att:

- Följa upp och stärka medlemsorganisationernas lokala närvaro
- Bidra till föreningsutveckling och utbildning av föreningarnas förtroendevalda
- Följa forskning och dokumentera verksamheten för att påvisa nyttan av kultur till beslutsfattare

## **TEATERVERKSAMHET**

I folkbildningens teaterverksamhet får alla vara med på sina villkor. Där ingår allt från att lära sig teaterhistoria till att sätta upp och genomföra en teaterföreställning; arrangörskap, regi, roll-inläsning.

Under planperioden kommer folkbildningen satsa på uppföljning av teaterverksamhet där personer med funktionsvariationer deltar.

## **FILM/FOTOVERKSAMHET**

Folkbildningen i Sörmland ger sina deltagare möjlighet att arbeta med film och foto utifrån sina kulturella, språkliga och ekonomiska förutsättningar.

Under planperioden kommer folkbildningen att se över möjligheten att utveckla och arbeta med nya uttrycks sätt för film- och fotoverksamhet, i samarbete med andra professionella aktörer i Sörmland.

## **DANSVERKSAMHET**

Dansen i Sörmland har en stor bredd och fungerar idag som ett komplement till kommunernas och landstingets utbud. Dansen vänder sig till alla åldersgrupper och omfattar en mängd genrer. Inte minst är dansen viktig ur ett jämlikhetsperspektiv.

Under planperioden kommer folkbildningen att arbeta med att göra en kartläggning över vilka åldersgrupper som idag finns i dansverksamheten i syfte att komplettera utbudet.

## **MUSIKVERKSAMHET**

Den regionala musikverksamheten når människor i alla åldrar och från olika bakgrunder. Den omfattar en mängd genrer och ger möjlighet att prova på att musicera i både större och mindre grupp. Folkbildningen når ungdomar i en viktig ålder där de får prova på att komponera, producera och uppträda och agera. Folkhögskolornas musiklinjer kan vara förberedelse för att gå vidare till musikhögskolor.

Under planperioden kommer folkbildningen fortsättningsvis verka för att nå och engagera fler kvinnliga deltagare och unga musikanter samt verka för en mer jämställd musikscen.

### **BILD OCH FORM**

Den regionala konstverksamheten inom folkbildningen ger möjlighet att prova många olika konstarter, där såväl gammal som ny teknik kan utforskas, detta gäller inte minst området hantverk. Folkhögskolornas kurser innehåller estetiska uttryck och dessutom erbjuds flera olika estetiska specialkurser.

Under planperioden kommer folkbildningen att öppna upp för fler lokala konstnärer att ställa ut sina alster. Aktiviteter med och kring graffiti fortsätter och kommer vidareutvecklas.

### **LITTERATUR OCH LÄSFRÄMJANDE**

Folkbildningen förmedlar litteratur och främjar läsande. Att kunna läsa är en mänsklig rättighet och en förutsättning för delaktighet och demokrati. Läsning innefattar mer än det skrivna ordet där berättande är en del. Litteratur -och läsfrämjande ingår i stort sett i all folkbildningsverksamhet och sker ofta i samverkan med andra konstformer. Folkhögskolorna erbjuder kortare och längre skrivarkurser både på distans i mer reguljär salsundervisning. Dessa kurser kan vara ingångar för blivande författare och journalister. Studieförbunden erbjuder cirklar kring litteratur som ger tillfälle till samtal, reflektion och utveckling.

Under planperioden kommer folkbildningen att fortsätta verka för samverkan och samarbete mellan folkbildningens olika aktörer för att främja utveckling av sin egen och varandras verksamheter inom litteratur -och läsfrämjande.

### **DEMOKRATI OCH JÄMLIKHET**

Folkbildningen är fri och frivillig där deltagaren är en aktiv medskapare. Folkbildningen vänder sig till all och vill ge verktyg till människor så de kan delta aktivt i samhället.

Under planperioden kommer folkbildningen att fortsätta utbilda folkbildare i medie- och informationskunnighet samt digital delaktighet utifrån ett demokratiperspektiv. Folkbildningen kommer fortsättningsvis verka för att inspirera till mångkulturella möten.

### **INTEGRATIONS- & ASYLVERKSAMHET**

På uppdrag av staten arbetar folkbildningen med att inkludera asylsökande i lokalsamhället och där är kulturen ett viktigt verktyg. Folkbildningsrådet har gett folkbildningen i uppdrag att nå utsatta grupper, vilket gör att verksamheten också handlar om att inkludera människor med olika förutsättningar för att de ska känna tillhörighet i samhället.

Under planperioden kommer folkbildningen att verka för fler gemensamma mötesplatser i länet där människor och grupper möts för att ha ett utbyte med varandra. Folkbildningen kommer även fortsättningsvis att arbeta för att utsatta grupper får möjlighet att delta i och utöva kultur av olika slag.